

Areta MOȘU

A 105-A ADUNARE GENERALĂ A ASOCIAȚIUNII ASTRA, NĂSĂUD, 8-10 OCTOMBRIE 2010

La Năsăud s-a desfășurat anul acesta cea de-a 105-a Adunare Generală Anuală a Asociațiunii ASTRA, la care au participat 138 de delegați din despărțăminte și cercuri. Întâlnirea din acest an a fost consacrată celor 20 de ani de la reluarea activității: Asociațiunea ASTRA REDIVIVA – 20 de ani de la reluarea activității 1990-2010. Obiective astriste naționale europene în context internațional. Delegațiile au fost primite la Năsăud de președintele Despărțămîntului-gazdă, dl. prof. Ioan Seni, și colaboratorii săi, la Grupul Școlar Silvic Năsăud. În ziua de 8 octombrie 2010 am vizitat obiective istorico-turistice din orașul Năsăud, ca Muzeul Grăniceresc, Biblioteca Academiei sau expoziții de pictură (Prof. Ioan Urs – Năsăud, Bumbu Nechita – Nepos BN, Valer Gălan – Leșu, BN), sculptură (Radu Login – Nepos, Ioan Peter – Romuli, BN, Gh. Oprea – Sibiu) și artizanat (Florentina Popu – Telciu, BN), organizate cu acest prilej.

Deschiderea lucrărilor Adunării a avut loc în Aula Colegiului Național „George Coșbuc”, unde au luat cuvîntul președintele Despărțămîntului Năsăud, dl. prof. Ioan Seni, directorul Colegiului Național „George Coșbuc”, dl. prof. Dorel Coc, primarul Orașului Năsăud, dl. ing. Dumitru Mureșan, președintele Asociațiunii ASTRA, dl. prof. univ. dr. Dumitru Acu, și alți oaspeți de seamă. Datorită unor încurcături organizatorice, delegațiile astriste din afara granițelor țării, în marea lor majoritate din Basarabia – Criuleni, Strășeni, Ștefan Vodă, Cahul, Edineț, Ermoclia, Feștețița, Căușeni, Ialoveni etc., dar și din Ucraina, Serbia și Bulgaria, nu au primit la timp invitațiile și în consecință nu au fost reprezentate la întîlnirea marii familii a Asociațiunii.

Lucrările Adunării Generale au cuprins și o Sesiune internațională de comunicări științifice – Moderatori prof. univ. dr. D. Acu, prof. Ioan Seni. S-au audiat: materiale din despărțăminte, din cercuri și secțiuni, ale delegaților din țară, ale profesorilor universitari și ale membrilor Academiei Române, ale membrilor și simpatizanților Astrei din tot arealul populat cu români, grupate pe următoarele teme: *ASTRA: trecut, prezent și viitor; ASTRA etnoculturală; ASTRA și românii din afara granițelor țării; ASTRA și Biserica; ASTRA și Școala; Secțiunea științifică a ASTREI; Secțiunea istorică a ASTREI; Secțiunea literară a ASTREI*; în același cadru festiv a fost lansat *Dicționarul Culturii și Civilizației Populare din Țara Năsăudului*, ed. a II-a, coordonator Ioan Seni, 2010.

Între orele 16:10-17:30, s-a desfășurat Adunarea Asociațiunii (rapoarte..., proiecte de viitor..., rezoluții..., discuții..., hotărîri... etc.). Au luat cuvîntul reprezentanți ai despărțămintelor și ai conducerii centrale de la Sibiu; conducerea centrală a subliniat necesitatea integrării românilor în societățile țărilor din UE prin schimburi culturale și importanța apărării limbii române și a culturii române în noul context european.

O prioritate a conducerii centrale, dar și a tuturor despărțămintelor, este sărbătorirea celor 150 de ani de la fondarea Asociațiunii (1861-2011). S-a hotărît ca fiecare despărțămînt să organizeze cel puțin 4 manifestări de anvergură, care să evidențieze în conștiința românilor rolul Asociațiunii de educator și luptător permanent pentru progresul și prosperitatea românilor (din *Cuvîntul președintelui Asociațiunii*, D. Acu).

S-a propus și aprobat ca Adunarea Jubiliară să fie organizată la Blaj în perioada 19-21 august 2011, iar cea de-a 106-a Adunare Generală Anuală ASTRA 150, să fie organizată la Sibiu, în perioada 3-5 noiembrie 2011. Biblioteca ASTRA din Sibiu va organiza o Sărbătoare Națională, se va dezveli bustul filologului, istoricului și omului politic August Treboniu Laurian (1810-1881) în Parcul ASTRA din Sibiu, se va dezveli o placă dedicată memoriei academicianului Atanasie Marian Marienescu (1830-1914), se va edita un *Album ASTRA – 150 de ani* etc.

Președintele Asociațiunii a decernat Premiul ASTRA domnului Ioan Seni, pentru deosebita activitate desfășurată în slujba Asociațiunii, a înmînat diplome și medalia jubiliară ASTRA – 150.

Din delegația Despărțămîntului ASTRA „Mihail Kogălniceanu” Iași au făcut parte prof. Areta Moșu (președinte), prof. Radu Stratulat (vicepreședinte), prof. Vica Țuțurman (membru în Comitetul de conducere) și Alexandru Nemțanu (Organizația de Tineret).

În cadrul lucrărilor, am prezentat comunicarea *ASTRA porților deschise: 20 de ani de la reorganizare: ASTRA a deschis înainte de toate porțile spre un destin umanist, în buna sa tradiție, spre un sentiment complex: prietenie, animarea identității naționale, deschidere fără rezerve către actul de cultură autentic, optimismul grav și echilibrat și încă multe altele...*

ASTRA Iași va organiza în Anul Jubiliar „ASTRA – 150” mai multe evenimente:

1. **Simpozionul Internațional „Românii din afara granițelor țării. Istorie, cultură, spiritualitate”**, ediția a XII-a, Iași-Chișinău, 11-14 noiembrie 2010.

2. **Simpozionul omagial „Ștefan Procopiu”**, Iași, 22 ianuarie 2011.

3. **Adunarea Generală Anuală a Despărțămîntului Astra Iași**, Iași, 5 februarie 2011.

4. **„Denii eminesciene”**, ediția a XVII-a, Iași-Căușeni-Ștefan Vodă-Odesa-Tatarbuniar-Ismail-Cahul (Se vor dezveli două busturi Mihai Eminescu, la Ștefan Vodă și Feștelița, și o statuie Ștefan cel Mare și Sfînt la Căușeni), 10-15 iunie 2011.

5. **Tabăra de cultură și civilizație românească „Acasă la noi”**, ediția a XV-a, iulie-august 2011.

6. **Școala Europeană de Vară „ASTRA”**, Ipotești, ediția I, iulie 2011.

7. **Școala Europeană de Vară „ASTRA”**, Ștefan Vodă, ediția a II-a, august 2011.

8. **Expoziția „N.N. Tonitza” a copiilor români de pretutindeni**, ediția a IX-a, Iași, noiembrie 2011.

Programul s-a încheiat cu un splendid eveniment cultural, la care și-au adus contribuția Corul „Deisis” din Năsăud, soliști ai C.J.C. Bistrița Năsăud, Grupul „Pro Opera” și Livița Istrate, rapsod popular, referent la Casa de Cultură „Liviu Rebreanu” Năsăud.

La înfîlnirea cu edilul orașului Năsăud, dl ing. Dumitru Mureșan, am subliniat excelenta colaborare dintre Iași și Năsăud, începută și continuată prin universitarii ieșeni, cu origini năsăudene, Alexandru Husar și Gavril Istrate. De Năsăud, pe noi, ieșenii, ne leagă unele din cele mai frumoase programe: Concursul internațional de creație literară „Veronica Micle”, Tabăra de cultură și civilizație românească „Acasă la noi”, Itinerarul cultural „Denii eminesciene”, dezvelirea busturilor lui Mihai Eminescu și a Veronicăi Micle și multe altele...

Felicitări președintelui prof. Ioan Seni și colaboratorilor, precum și susținătorilor, pentru realizarea uneia dintre cele mai reușite Adunări Generale Anuale din ultimii 20 de ani.

Revederea în 2011, la Sibiu.

FRAGMENTE DIN DISCURSUL PREȘEDINTELUI LA CEA DE-A 105-A ADUNARE GENERALĂ A ASTREI 8-10 octombrie 2010, Năsăud

Doamnelor și domnilor,

La începutul anului 1990, vechii aștrști și intelectuali mai tineri care cunoșteau activitatea Astei au reactivat Asociațiunea. Flacăra astristă s-a reaprins aproape simultan în mai multe localități din toată țară (18 ianuarie – Dej, 13 februarie – Sibiu, 6 martie – Orăștie, 24 mai – Arad, 27 octombrie – Năsăud). Așa se face că în 21 aprilie 1990 a avut loc la Sibiu prima adunare generală după 47 de ani. Cu acest prilej a fost ales ca președinte al Astei preot profesor universitar doctor Dumitru Abrudan, vicepreședini: conf. univ. dr. Victor Grecu și conf. univ. dr. Dumitru Acu, iar ca secretari prof. Nicolae Gastone și Mircea Avram.

Cu blîndețea și înțelepciunea sa, în cei doi ani de președenție, a contribuit la refacerea prestigiului Astei în noile condiții de lucru. Încă din acest prim an de activitate al Astei în legalitate, ea a realizat activități astriste care au atras atenția asupra dorinței de a-și face simțită prezența în peisajul cultural transilvănean și național. Menționăm câteva dintre acestea: tipărirea revistei „Astra Matematică”, monumentul eroilor din cele două războaie mondiale și din Revoluția din Decembrie 1989 – Turnu Roșu, Placa comemorativă de pe casa unde a locuit Ilie Măcelariu și a avut loc Congresul de constituire a Partidului Național Român din Transilvania – Miercurea Sibiului, Centenarul „Aron Cotruș” la Sibiu și Hașag, Adunarea generală extraordinară din 24 noiembrie, dedicată zilei de 1 Decembrie – Ziua Astei, precum și Ziua Națională a României – Blaj.

O prezență mult mai mult marcată și remarcată are loc în 1991, an în care se împlinesc 130 de ani de la înființare, în 1861, la Sibiu. Numărul despărțămîntelor ajunge la nouă: Sibiu, Dej, Orăștie, Blaj, Năsăud, Arad, Oradea, Tîrgu Mureș, Beiuș.

Adunarea Generală anuală are loc la Năsăud (5-6 octombrie), în cadrul căreia s-a îngemănat Jubileul ASTREI cu aniversarea a 125 de ani de la nașterea poetului George Coșbuc.

Tot în acest an reapare seria nouă a revistei „Foaia Poporului” (fondată în 1892), ultima publicație astristă desființată de comuniști în 1947.

Serbările jubiliare de la Sibiu, 23-27 octombrie, au însemnat o nouă realizare de seamă a venerabilei Asociațiuni – „chemată acum la o nouă și la fel de rodnică activitate cultural-națională, în spiritul tradiției sale de adîncă simțire românească și în deplin acord cu vremurile cele noi”.

La această sărbătoare acad. Ștefan Pascu afirma: „După cum Academia Română nu și-a pierdut rostul, renăscînd asemenea păsării Fenix, tot altfel nici Astra, renăscută și ea, nu și-a pierdut rosturile, deoarece idealurile solidarității naționale și duhul Albei Iulii, împreună cu idealurile lui Avram Iancu sunt tot atît de necesare astăzi și vor fi și mîine, totdeauna. De aceea asemenea nestemate se cuvin cultivate cu toată cinstea și dreapta cumpănire, deoarece acestea n-au soroc de încheiere”.

La Adunarea Generală de la Dej (1992) este ales ca președinte subsemnatul, onoare cu care am fost reinvestit în

1994 (Arad), 1998 (Blaj), 2002 (Brașov – Săcele), 2007 (Lipova).

Realizările din această perioadă – ridicarea de monumente (Turnu-Roșu, Dej, Blaj, Năsăud, Ciceu Cristești etc.), dezvelirea a zeci de plăci comemorative, înființarea de biblioteci (Criuleni, Cahul – Rep. Moldova, Sîngiorgiu de Pădure etc.), tipărirea de cărți și reviste, în editurile proprii (Editura „Astra” Dej, Editura Despărțământului Astra Blaj și Editura Asociațiunii Astra) sau alte edituri, organizarea de festivaluri, concursuri și simpozioane, acordarea de burse și ajutoare și multe altele au impus Asociațiunea, din nou, ca o societate culturală activă, în continuă mișcare de căutare a noi mijloace de acțiune, adaptate noilor vremuri, pentru păstrarea și întărirea solidarității românilor prin cultură.

Manifestările complexe prilejuite de adunările generale de la Năsăud (1991), Dej (1992), Orăștie (1993), Arad (1994), Sibiu (1995), Iași (1996), Sfîntu Gheorghe (1997), Blaj (1998), Șomcuta Mare (1999), Făgăraș (2000), Constanța (2001), Brașov-Săcele (2002), Sîngiorgiu de Pădure-Sovata (2003), Dej (2004) și Sibiu (2005), Lipova (2007), Sibiu (2008), Șomcuta Mare (2009) au fost adevărate sărbători naționale ale românilor de pretutindeni, iubitori de țară, neam și cultură națională.

De-a lungul vremurilor Asociațiunea Astra a colaborat permanent cu cele două biserici românești din Ardeal – Ortodoxă și Greco-catolică. Împreună au luptat, mai ales în Ardeal, pentru unitatea neamului românesc și păstrarea tradițiilor, văzînd în această provincie românească „un întreg sufletesc, un trup viu, un membru unitar al familiei românești” (pr. Dumitru Stăniloae).

Cele peste 60 despărțăminte (filiale) ale Asociațiunii, conduse de oameni deosebiți, cu suflet mare, oricînd gata de a face sacrificii pentru binele neamului și apărarea culturii naționale, desfășoară o bogată activitate în zonele unde acționează, din Serbia pînă în Bucovina, din Ungaria pînă în Basarabia, susținînd unitatea sufletească și spirituală a românilor.

Asociațiunea Astra este și azi săracă, ca în vremurile ei de început, dar este mare în dorința ei de a-și realiza țelurile fixate atît de clar de înaintași.

În anul 1991, la sărbătorirea a 130 de ani de la înființarea ei, academicianul Ștefan Pascu afirma: „*Per aspera ad astra*” a fost crezul acestei Academii a veșniciei naționale. Aștrii au datoria de a face ca numele ei să urce mereu „spre aștri”, spre culmi din ce în ce mai înalte, învingînd pas cu pas toate dificultățile și nedreptățile.

Au datoria ca jertfa înaintașilor, plină de iubire față de neam și țară, să fie completată cu jertfa celor de azi și cu jertfa urmașilor, deoarece „Mărire înaltă, v-a urzit/ În lume Domnul Sfînt/ Datori sunteți să vă-npliniți/ Menirea pe pămînt”.

Stimate Doamne și Stimați Domni,

Ceea ce afirma Vasile Goldiș în 1925 este valabil și în aceste timpuri: „Asociațiunea este și trebuie să rămîină școala unde se învață că nici o societate nu se poate menține și progresa fără să aibă înaintea ochilor ei idealul dreptății, care să-i fie steaua polară”.

Asociațiunea trebuie să cultive credința că o

politică este într-adevăr națională numai dacă ea se face în spiritul dreptății, respectului și solidarității, căci numai acestea duc la buna înțelegere între oameni.

Dragi aștrii și onorați simpatizanți ai ASTREI,

Asociațiunea Transilvană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român există și idealul ei de realizare a solidarității naționale prin cultură trebuie să fie cunoscut și transformat în țel comun al tuturor celor care vorbesc dulcea limbă română și graiurile ei. Realitățile ființei ei și faptele concrete trebuie să respingă din fașă atacurile și răutățile celor care caută, mai mult din orgoliu, necunoștință de cauză și interese meschine, să o lovească.

Ea a redevenit în 20 de ani de la reactivarea în legalitate, 1990-2010, modestul sanctuar al unității naționale, care în loc să ne dezbină în congrese și partide politice, ne adună, ne unește prin cultură pentru săvîrșirea solidarității sufletești a românilor de pretutindeni.

Sub cerul înstelat al ASTREI nu au ce căuta dihotomiile, birfele, orgoliile mărunte, aici fiecare trebuie să muncească după puterile proprii. Sub acest cer nu avem nimic de împărțit, nu facem ierarhizări și clasificări ca să dăm salarii diferențiate. Vrem să arătăm tuturor românilor că dacă apelăm la cultură putem să ne facem viața mai plăcută, mai utilă și mai bogată.

Doamnelor și Domnilor,

Ne aflăm în pragul sărbătorii împlinirii a 150 de ani de la crearea Asociațiunii noastre.

Este poate cel mai prielnic moment pentru Astra Rediviva să-și arate forța. Pentru aceasta este necesar ca fiecare despărțămînt, fiecare aștri să se mobilizeze pentru organizarea a cel puțin patru manifestări locale și naționale – conferințe, simpozioane, dezveliri de plăci comemorative etc., care să evidențieze în conștiința românilor rolul Asociațiunii de educator și luptător permanent pentru progresul și prosperitatea românilor.

Programul care-l vom stabili în cadrul lucrărilor Adunării Generale din aceste zile trebuie să demonstreze perenitatea Asociațiunii și capacitatea ei de înnoire.

**Președintele Asociațiunii ASTRA
Prof. univ. dr. Dumitru ACU**

